

Választási füzetek 115.

*Választási
képeskönyv
első választóknak
2004*

Európai parlamenti
képviselő választás



Országos Választási Iroda

Alapítvány a Választásokért

A Választási füzetek című sorozat szerkesztője

RYTKÓ EMILIA

az Országos Választási Iroda vezetője

© Bódi Ferenc, Bóhm Antal, Dömény Jánosné, Guba László (szerzők)

© Dr. Bayer József (szerkesztő)

© Pszicho-Média-Art, Tokaj (borítóterv)

Lektorálta: Dr. Berta Zsolt, Dr. Bősze Andrea

Kiadói szerkesztő: Sárosi Csaba

A kiadvány a Magyar Tudományos Akadémia Politikai Tudományok Intézete közreműködésével készült 2004-ben

ISSN 1216-5530

Második, javított kiadás

Nyomtatta: Állami Nyomda Rt.

Az Európa-eszme

A térképre nézve szembetűnő, hogy Európa területe milyen kicsi; Ázsia területe háromszor, Afrikáé kétszer nagyobb, s a földrészek közül csupán Ausztrália kisebb. Lakosságát tekintve Ázsia népessége négyszerese az európainak, ugyanakkor Európa világtörténeti szerepe, befolyása, civilizációs hatása kiemelkedő és egyedülálló.

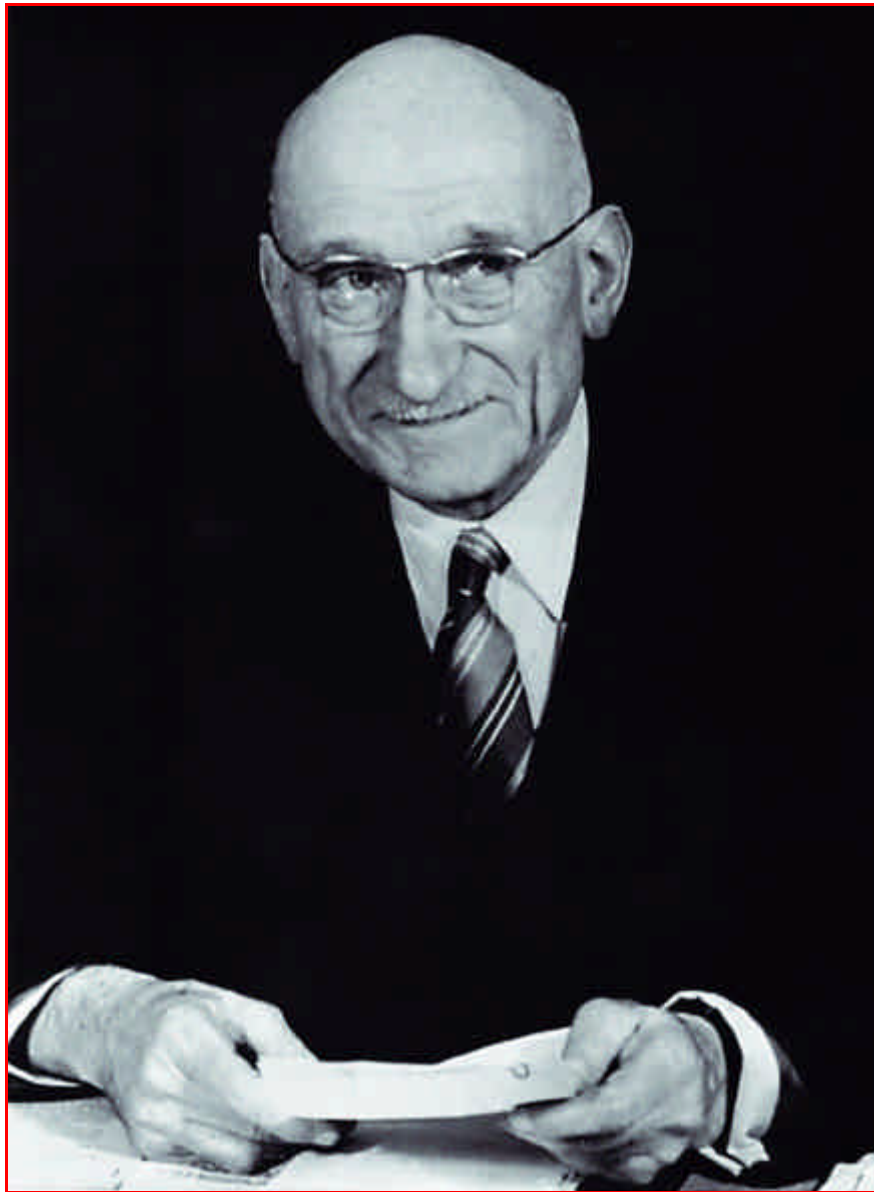
Europè elrablása. Vázafestmény attikai italkeverő edényen. Tarquinia, Museo Nazionale.

Európa: kontinensünk elnevezése a föníciai erab 'napnyugat' szóból eredeztethető. A görög mitológiában Europè a föníciai Agenór király leánya. Zeusz bika képében a tengeren át Kréta szigetére vitte. A mítosz számos nagyszerű művészi alkotást ihletett az elmúlt két és fél évezredben.



A középkor vége felé és az újkorban is az európai civilizáció határozta meg a világ sorsát; Európából indultak a felfedezések, Európa lett a tudományos-műszaki fejlődés motorja, Európában kezdődött a polgárosodás, a modern társadalom kialakulása, és az európai kultúra alakította, formálta a világ kultúráját. Joggal mondják, hogy az egyéni szabadság, a politikai demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és a kulturális szabadság eszméinek egyedüli forrása Európa.

Ugyanakkor az is kétségtelen, hogy Európa történelme tele van konfliktusokkal, etnikai és vallási ellentétekkel, kegyetlen háborúkkal és pusztítással. Különösen a 20. század világháborúi, a fasizmus és a kommunizmus népiirtásai, a hidegháború éveinek megosztottsága, a kapitalista és szocialista rendszerek ellentétei tették Európát egy időre az embertelenség és a gyűlölködés térségévé. Ezért már a háborús konfliktusok idején felmerült, hogy az európai nemzetek számára a konfliktusok helyett meg kellene teremteni



Robert Schuman

az együttműködés lehetőségét és formáját. Európa ezzel jó példát mutathatna a világ más részein élők számára, s megőrizhetné vezető szerepét a jövőben is. *Winston Churchill* 1946-ban – tehát közvetlenül a II. világháború után – már felvetette az „Európai Egyesült Államok” létrehozásának gondolatát.



Jean Monnet

Ez az elképzelés nem új, *Sully hercege* már 1620-ban megálmodta az európai államok közös politikai testületét, amely biztosíthatná a tartós békét és a folyamatos kereskedelmet a tagországok között. Ezt a gondolatot számos más európai politikus, filozófus és művész is magáévá tette, *Victor Hugo* pél-

dául úgy vélte: „Eljön majd a nap, amikor megéljük, hogy a két hatalmas csoportosulás, az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Egyesült Államok kezét nyújtják egymásnak, az őket elválasztó óceán fölött és azon keresztül termékek cserélnek gazdát, kereskedelem és ipar virágzik.”

Az európai nemzetek együttműködésének megvalósulásához azonban hosszú út vezetett. Csak a II. világháború után nyílt lehetőség arra, hogy az európaiak újra átgondolják, nem lenne-e értelmesebb a gyűlölködés és a háborúzás helyett a megbékélésre törekedni. Ez a megbékélés természetesen elsősorban a két „örök ellenség”, a két európai nagyhatalom: Franciaország és Németország szándékától függött – vajon hajlandók-e belátni és megérteni az együttműködés fontosságát és képesek-e közös cselekvésre a békés együttélés érdekében.

Az első lépést 1950. május 9-én Robert *Schuman* francia külügyminiszter tette meg, javaslatot terjesztve elő Franciaország és Németország szén- és acéltermelésének egyesítéséről. Az egyesítés gondolata *Jean Monnet-től* származik, ő a Francia Tervintézet vezetőjeként fogalmazta meg: „Európát nem lehet egy csapásra felépíteni, sem általánosan integrálni. Konkrét megvalósításokra van szükség, de mindenekelőtt a tényleges szolidaritást kell megteremteni. Az európai nemzetek összefogására van szükség, arra, hogy Franciaország és Németország között megszűnjön az évszázados ellentét.”

A francia kezdeményezés európaiságára jellemző, hogy nemcsak a francia–német megbékélésre gondolt, hanem egy annál jóval szélesebb szolidaritásra és integrációra. Ezért lett nyitott a szén- és acélközösség más országok számára is, és ezért csatlakozhattak hozzá időről időre más országok is. A francia–német megbékélés példát mutatott Európa más – főként a kisebb, egymás ellen gyakran gyűlölködve háborúzó – nemzetei számára is.

Az európai egység gondolatának megfogalmazása óta évtizedek teltek el, míg Közép- és Kelet-Európa több országa is fontolóra vehette és szabadon eldönthette az integrációban való részvételét. Számos közép- és kelet-európai ország, így Magyarország számára is a szabad elhatározás meghatározó feltétele a kommunista rendszer összeomlása és egy új, demokratikus politikai rendszer kialakítása volt.

Az Európai Unió rövid története

A második világháború után Európa újjáépítése a Marshall-segéllyel kezdődött, amelynek pénzügyi alapjait az 1948-ban létrehozott *Európai Gazdasági Együttműködés Szervezete (OEEC)* dolgozta ki. Ez a szervezet bővült 1950-ben a francia-német szén- és acéltermelés egyesítésének tervével, s lett alapja a *Szén- és Acélközösség (ESZAK)* létrehozásának. Ezt a nemzetközi megállapodást 1951 áprilisában, Párizsban ratifikálták Németország, Franciaország, Olaszország, valamint a Benelux-államok (Belgium, Hollandia, Luxemburg) részvételével. A Szén- és Acélközösség megalakítása nyitotta meg az utat az integráció felé a háborútól sújtott s megosztott Európában. Az ötvenes évek elején a hidegháború egy keleti és egy nyugati tömbre osztotta Európát,

Az Európai Szén- és Acélközösség szerződésének aláírása Párizsban, 1951. április 18.



A Római Szerződés aláírása és az aláírások, Róma, 1957. március 25.



A Európai Unió tagállamainak zászlói

azonban ezekben az években még Európa nyugati részében sem alakult ki a jövőt illetően egységes állásfoglalás.

1957 márciusában, Rómában az integrációt kezdeményező hat ország szorosabbra fonta együttműködését. A Római Szerződés aláírásával, illetve elfogadásával megalkotta az *Európai Közösségeket, melyen belül a Gazdasági Közösséget (EGK)* a későbbiekben *Közös Piac* néven tartottuk számon. Néhány évvel később, 1962-ben, az agrárszférában is létrejött az együttműködés – a *Közös Agrárpolitika* –, amellyel a közösségi politika szintjére emelték a mezőgazdasági döntéseket. A politikai együttműködés is tovább erősödött a hat ország között: a *Luxemburgi Kompromisszum vétőjogot biztosított* a tagállamok számára, amennyiben a közösségi döntés megsértené valamely ország létfontosságú érdekeit. A gazdasági és politikai integráció tehát együtt formálta a hat ország együttműködését, s *1968-ban* már bejelentették a „hatok” közötti *vámunió* megalakítását is.

Az integrációs lépések talán hosszadalmasnak tűnhetnek, de figyelembe kell venni, hogy azok a részt vevő országok szabad akaratából és szabad együttműködési szándékából származtak, s az európai demokrácia szellemének megfelelően minden kérdésben hosszabb viták, érdekegyeztetések előzték meg a döntéseket. Európa ezzel egy újfajta nemzetközi kapcsolati rendszer feltételeit teremtette meg, amely példamutató lehet más, Európán kívüli térségek számára is.

A koppenhágai kormányközi konferencia



Hosszú előkészítő tárgyalások után, 1973. január elsején Dánia, Nagy-Britannia és Írország is csatlakozott az Európai Gazdasági Közösséghez. Ebben a döntésben különösen Nagy-Britannia részvétele volt nagyon fontos, részben azért, mert mint európai nagyhatalom jelentős gazdasági, politikai és kulturális befolyással rendelkezik, másrészt azért, mert a „szigetország” mindig fenntartásokkal, esetenként gyanakvással figyelte a kontinentális Európa politikai lépéseit. Nagy-Britannia döntését elsősorban gazdasági érdekei motiválták, mint ahogy az Európai Közösség eddigi történetében is a *gazdasági érdekeken* volt a hangsúly.

A gazdasági döntések mellett 1974-től azonban egyre erőteljesebben fogalmazódott meg az igény egy *közös európai politikai irányvonal* kialakítására. Ezért határozták el a közösség tagországai, hogy ezentúl az Európai Tanácsban rendszeresen üléseznek az érintett országok állam- és kormányfői. A gazdasági együttműködés további bővítése érdekében *1975-ben* létrehozták az *Európai Regionális Fejlesztési Alapot*, amely afrikai, karibi, és csendes-óceáni országokat is támogat (*Loméi Egyezmény*).



Az Európai Regionális Fejlesztési Alap, 1975



A Loméi Egyezményrel összefüggő tanácskozás Mauritius szigetén



Játékos EU-történet

Az egyre szorosabbá váló gazdasági együttműködés megkövetelte a tagországok valutáinak stabilitását, ezért megfogalmazták egy közös valuta létrehozásának szükségességét. E célból hozták létre 1979-ben az *Európai Monetáris Rendszert*, amelynek keretében megszületett az *ECU* (European Currency



Az Európai Parlament brüsszeli épülete



Németország újraegyesítése és Kelet-Németország bekerülése a közösségbe, 1990. november 9.

Unit). Ezzel egy időben tartották meg a tagállamok az *Európai Parlament képviselői választásait*, amelynek alapelve, hogy minden ország általános, közvetlen, titkos választás útján juttatja be saját képviselőit az Európai Parlamentbe.

Időközben tovább bővült a közösség: 1981-ben Görögország, 1986-ban Spanyolország és Portugália csatlakozott a Közös Piachoz.



A Maastrichti Szerződés aláírása, 1992. február 7.



Az Európai Bizottság épülete Brüsszelben

A gazdasági integráció magasabb szintjét jelentette az *egységes belső piac célkitűzése* és a *munkavállalás alapvető jogainak chartája*, amelyet Nagy-Britannia kivételével minden tagország elfogadott.

1989 és a kilencvenes évek első fele Európa történetében és az unió életében is döntő változásokat hozott. Összeomlott a szocialista-kommunista világ, ledöntötték a berlini falat, Németország újra egyesült. Szétesett a



A Schengeni Megállapodás hatályba lép, 1995. március 26.

Szovjetunió, szétvált Csehszlovákia, Jugoszláviát pedig kegyetlen háború és népirtás vetette széjjel. E változások új értelmet adtak az Európai Unió gondolatának. Nyugat és Kelet hidegháborús ellentéte megszűnt, s ezzel a kelet-európai országok számára is elérhető közelségbe került a közös Európa kialakítása. Az új történelmi helyzet a Közös Piac tagországait is arra ösztönözte, hogy újraértelmezzék az Európa-eszmét, újragondolják Európa jövőjét. Erre az 1992-es *Maastrichti Szerződés* keretében került sor.

1992. *Maastricht: az Európai Gazdasági Közösség Európai Unióvá alakult át*, amelynek három pillére:

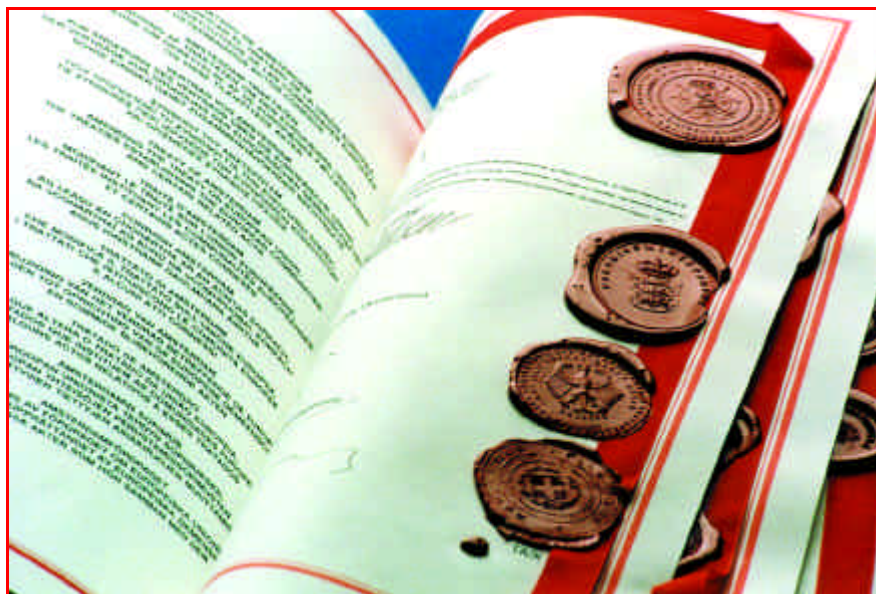
– az Európai Közösség együttműködése az egységes belső piac, a közlekedés, a piaci verseny, az egységes valuta, a munkaügy, az oktatás, a kultúra, az egészségügy, a fogyasztás, a kutatás, a környezetvédelem, a mezőgazdaság stb. terén,

– a közös fellépés lehetősége a kül- és biztonságpolitika terén,

– a rendőrségi és bírósági együttműködés a tagországok között a belső biztonság megerősítése érdekében.

1995-ben Ausztria, Finnország és Svédország is tagja lett az Európai Uniónak, a norvégok viszont népszavazásukon másodszor is elvetették a csatlakozást.

1997-ben írták alá és 1999-ben lépett érvénybe az *Amszterdami Szerződés*, amely szabályozza az állampolgári jogokat, a biztonsági és együttműködési feltételeket, s megerősíti a demokráciát az EU tagországaiban.



Az Amszterdami Szerződés



Az euró

Újra fogalmazták az EU céljait:
– egy szorosabb unió alapjainak létrehozása az európai népek között, a béke megőrzése, törekvés a politikai egységre,



A Nizzai Szerződés
aláírása és a szerződés
2001. február 26.



– a gazdasági és szociális fejlődés biztosítása közös fellépéssel: belső európai piac megteremtése, a szociális kohézió megerősítése.

Már 1999-ben döntés született az unió országainak közös valutájáról, az euróról (€), amelyet 2002. január elsején hoztak forgalomba. Az eurozónához – gazdasági érdekeit szem előtt tartva – egyelőre nem csatlakozott minden tagállam, például Nagy-Britannia sem.

2000-ig újabb 13 ország jelentette be csatlakozási szándékát, ám a további csatlakozásról az EU differenciált elvek alapján döntött. A hat leginkább felkészült országgal (Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Magyarország, Szlovénia) már 1998-ban, a többi csatlakozni kívánó országgal (Bulgária, Lettország, Litvánia, Málta, Románia, Szlovákia) pedig 2000-ben kezdődtek meg a tárgyalások. 1999-ben Törökország is tagjelölti státust kapott.

Végül 2000-ben, Nizzában döntés született a csatlakozási feltételekről. Ezek közé tartozik:

– az európai identitás (a földrajzi, gazdasági, kulturális hovatartozás terén);



*Az Európai Unió új tagállamai szerződésének aláírása, Athén, 2003. április 16.
A résztvevők csoportképe*



- az emberi és kisebbségi jogokat tiszteletben tartó demokrácia és politikai rendszer;
- nyitott és versenyképes piacgazdaság;
- a közösségi joganyag elfogadása, ami az EU alapját jelentő alapelvek, szabályok és célkitűzések összességének átvételét jelenti;
- közös kereskedelmi politika, közös vámtarifák, a közösségi vámtörvény alkalmazása.

Ezeknek a feltételeknek ez ideig 10 ország felelt meg. 2003-ban, Athénban a 15 tagország és a most társuló országok állam- és kormányfői aláírták a csatlakozási egyezményt. Ezek az országok – Ciprus, Csehország, Észtország, Magyarország, Málta, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Szlovákia és Szlovénia – 2004. május 1-jétől az Európai Unió tagjai lesznek.

Az Európai Unió zászlaját díszítő 12 csillag

Magyarország útja az Európai Unióba

Magyarország több mint ezer éve Európa szerves része volt. A honfoglalás a magyarság Kárpát-medencében való letelepedését, a kereszténység felvétele pedig az európai integráció első, legfontosabb lépését jelentette számunkra. Első királyunk, Szent István a római katolikus, s nem a bizánci egy-



*Első királyunk, Szent István hazánkat Európa részévé tette.
A képet Bartholomaiosz konstantinápolyi egyetemes patriarcha ajándékozta a magyar népnek 2000. augusztus 20-án*

házzal vette fel a kapcsolatot, így döntése Magyarországot egyértelműen és visszavonhatatlanul Európa részévé tette.

Magyarország viharos története összefonódott az európai történelemmel; függetlenségi harcaink többnyire nemcsak nemzeti, hanem európai érdekeket is szolgáltak. A tatárok és a törökök nem jutottak túl országunk határain, pusztításaiktól így Európa nyugati fele nagyrészt megmenekülhetett. Nagy királyaink – Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond, Hunyadi Mátyás – állandó kapcsolatban álltak Európa más, fejlettebb régióival, és gazdasági, politikai, kulturális téren gyakran követtek nyugat-európai mintákat. Az európai hatalmak számos alkalommal segítették hazánkat, például a törökök kiűzésében, Buda visszafoglalásában, vagy legalább politikailag támogatták függetlenségi törekvéseit, mint a Rákóczi szabadságharcban, majd az 1848–1849. évi forradalom és szabadságharc idején is. A politikai kapcsolatokon túl a kultúra és a művelődés területén is évszázadok óta szorosan kötődünk az európai szellemi élethez; tudósaink holland, német, olasz egyetemeken tanultak, s nemzeti nagyjaink európai utazások tapasztalatai nyomán honosították meg hazánkban is a modern világ korszerű vívmányait. Gondoljunk Széchenyi Istvánra, aki Angliából hozta a modern gazdaság és kereskedelem mintáit: a hitel fontosságát, a tudományos felemelkedés szükségességét, a gőzhajózás és a hídépítés nélkülözhetetlenségét, s az első Duna-hidunknak, a Lánchídnak az építője az angol Clark Ádám volt.

Az ország a 19. század utolsó harmadában, a Kiegyezés után számos területen kezdhette meg a felzárkózást Nyugat-Európához, erről tanúskodik a felgyorsult iparosodás és a lendületes urbanizáció. A 20. század Európa és Magyarország számára újra megrázkódtatások sorozatát hozta. Hazánk is részt vett a két „világégésben”, az első és a második világháborúban. Számos európai országgal együtt osztoztunk a szélsőséges diktatúrák, a fasizmus és a kommunizmus gyötrelmeiben. Ebben a zaklatott évszázadban Magyarország számára minden bizonnyal az első világháborút lezáró trianoni béke (1920) jelentette a legnagyobb megrázkódtatást. A széthulló Habsburg-monarchia romjain új nemzetállamok sora jött létre, és a történelmi Magyarország is elveszítette területének nagy részét. A magyar lakosság egyharmada került kívül a régi államhatárokon. A trianoni békediktátum a megnyugvás és megbékélés helyett csak újabb gyűlölködés, új konfliktusok forrása lett, a nemzeti kisebbségek jogfosztottságához, anyagi és szellemi lehetőségeik romlásához vezetett – mindennek következményei ma is érzékelhetők.

A két világháború ráébresztette Európa józanabb politikus vezetőit, hogy véget kell vetni az európai önpusztításnak, ki kell dolgozni a megbékélés és az együttműködés feltételeit. Az új Európa megszervezése azonban nem volt könnyű, nemcsak a nagyhatalmak hagyományos ellentétei miatt, hanem azért sem, mert Európa kettészakadt: a nyugati kapitalista s a keleti kommunista tömb közötti ellentéteket a hidegháború légköre tartotta fenn, és évtizedekre konzerválta.

Magyarország ebben a helyzetben a szegényebb, fejletlenebb oldalhoz tartozott, s hosszú évekig a szovjet megszállás és a „vasfüggöny” választotta el a nyugati világtól. 1956 forradalma csak halvány reményt jelentett a felszabadulásra és a felemelkedésre. A nyugati hatalmak, élükön az Egyesült Államokkal, nem akarták Magyarország miatt felborítani a kialakult európai státus quót, és sorsára hagyták a magyar forradalmat. Nyugat-Európa csak a magyarországi menekülteket fogadta be és segítette. A szovjet hatalom ezután még inkább ügyelt arra, hogy az érdekszférájába tartozó országokat távol tartsa a Nyugattól. A hermetikus elzártságot azonban nem lehetett sokáig fenntartani. Magyarország és Lengyelország a hatvanas évek közepétől kezdte meg a Nyugat felé nyitást; félénken, tétován próbálták kapcsolataikat Nyugat-Európa felé kiépíteni.

Az 1968-as esztendő Magyarországon a gazdaságirányítás reformját hozta, s az új gazdasági mechanizmus bizonyos mértékben már tartalmazott a piacgazdaságra jellemző elemeket is. A gazdasági átalakítást, reformot lehetetlen volt megindítani a fejlett országokkal való kapcsolatok nélkül. Az első óvatos lépések a gazdasági élet területén történtek, a mezőgazdasági áruk egy részére árgaranciában állapodtak meg a Közös Piaccaal, amelyet hamarosan a GATT-hoz (*Általános Vámtarifa- és Kereskedelmi Egyezményhez*) való csatlakozás követett. 1975-ben, Helsinkiben Magyarország is aláírta az *Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet (EBEÉ)* záróokmányát, s ezzel szorosabbra fonta és kiszélesítette a nyugat-európai kapcsolatokat.

Az olajárrobbanás (1973) után Magyarország egyre nagyobb kölcsönök felvételére kényszerült, ez tovább bővítette a kapcsolatrendszert a nyugati országokkal. Időközben a KGST (*Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa*), a szocialista országok gazdasági közössége is kereste a Közös Piaccaal való együttműködés lehetőségeit. Mindez új lendületet adott a Nyugattal való kapcsolatoknak, azonban még évtizedeknek kellett eltelniük ahhoz, hogy reális közelségbe kerüljön a csatlakozás. Hosszadalmas tárgyalássorozatra került sor az EGK és a KGST között, s ebben Magyarország kezdeményező szerepet játszott. Végül 1988 szeptemberében Magyarország és az Európai Közösség diplomáciai kapcsolatba lépett egymással. (A többi KGST-ország csak a következő években tehetette meg ezt a lépést.)

1989–1990-ben Európa és Magyarország történetében is sorsdöntő eseményekre került sor. A szocialista-kommunista rendszer összeomlott, ledőlt a berlini fal, s ez rövidesen Németország újraegyesítéséhez vezetett. Hazánkban is megtörtént a rendszerváltás, 1989. október 23-án kikiáltották a *Magyar Köztársaságot*. 1990 a *szabad parlamenti választások és a parlamentáris demokrácia berendezkedésének éve volt*. A szovjet csapatok elhagyták hazánkat, s Magyarország független, szabad állam lett. Ezután felgyorsultak a tárgyalások az Európai Közösséggel.

1989-ben az Európai Közösség a kelet-európai rendszerváltó országok gazdasági megsegítése céljából létrehozta a PHARE-programot. A program



1989. október 23-án kikiáltották a Magyar Köztársaságot

elnevezése Lengyelországra és Magyarországra utal (PHARE: Poland and Hungary Assistance with Restructuring the Economy), mert elsőként ezzel a két országgal kötötték meg a megállapodást. A későbbiekben a PHARE kedvezményezettjei közé több más kelet-európai ország is bekerült.

*Antall József
miniszterelnök találkozója
Jacques Delors-ral,
az Európai Közösség
Bizottságának elnökével,
Brüsszel, 1991*



A kapcsolatokat a gazdaságról a politikai síkra is kiterjesztették, 1991-ben, Brüsszelben Antall József miniszterelnök aláírta a *Társulási Szerződést*, amely Magyarország és az Európai Unió között 1994-ben lépett érvénybe. Magyarország célja már ekkor az volt, hogy a későbbiekben a közösség teljes jogú tagja legyen.



*A Társulási Szerződés aláírása Magyarországgal, Lengyelországgal
és Csehszlovákiával, Brüsszel, 1991. december 16.*

Időközben az Európai Közösség unióvá alakult át (1992), amelyben élénk viták folytak és folynak a bővítés, azaz új tagállamok felvételének lehetőségéről. A bővítésnek voltak támogatói és ellenzői, de a támogatók voltak többségben. 1996-ban kezdődtek az előzetes csatlakozási tárgyalások, amelyek központi kérdése volt, hogy a tagjelölt országok mennyiben készültek föl a csatlakozásra. E folyamat fontos dokumentuma, a – felkészülést minősítő – *Agenda 2000* Magyarországról megállapítja:

„Magyarország a stabil intézményekkel rendelkező demokrácia jegyeit mutatja, amely biztosítja a jogállamiságot, az emberi jogok érvényesítését és a kisebbségi jogok védelmét. Az országot működő piacgazdaságként lehet kezelni, amely középtávon képes lehet arra, hogy az unión belül szembenézzon a piaci erőkkel és a verseny nyomásával. Magyarország középtávon abban a helyzetben lehet, hogy képes lesz az unió joganyagát – elsősorban az egységes belső piacra vonatkozót – átvenni, amennyiben folytatja tevékenységét e joganyag átültetésével kapcsolatban. Különleges erőfeszítések lesznek szükségesek azonban a környezetvédelem, a vámügyek és az energia területén. Ugyancsak további reformok szükségesek ahhoz, hogy Magyarországon létrejöjjenek az EU-joganyag átültetéséhez és alkalmazásához szükséges struktúrák.”

A tárgyalások 31 fejezetbe foglalták a megvitatandó területeket, ezek a következők voltak:

- | | | |
|-----------------------------------|---|---------------------------------------|
| 1. Áruk szabad áramlása | 12. Statisztika | 22. Környezetvédelem |
| 2. Személyek szabad áramlása | 13. Szociálpolitika, foglalkoztatás | 23. Fogyasztásvédelem |
| 3. Szolgáltatások szabad áramlása | 14. Energia | 24. Bel- és igazságügyi együttműködés |
| 4. Tőke szabad áramlása | 15. Iparpolitika | 25. Vámunió, vámjegy |
| 5. Vállalati jog | 16. Kis- és középvállalatok | 26. Külgazdasági kapcsolatok |
| 6. Versenyjog | 17. Tudomány és kutatás | 27. Kül- és biztonságpolitika |
| 7. Mezőgazdaság | 18. Oktatás és képzés | 28. Pénzügyi ellenőrzés |
| 8. Halászat | 19. Távközlés és információs technológiák | 29. Költségvetés |
| 9. Közlekedés-politika | 20. Kultúra és audiovizuális politika | 30. Intézmények |
| 10. Adózás | 21. Regionális politika | 31. Egyéb |
| 11. Gazdasági és Pénzügyi Unió | | |

Életünk valamennyi területét átfogják ezek a követelmények. *A konkrét tárgyalások Magyarországgal 1998-ban kezdődtek meg és 2002-ben zárultak le, s különösen a mezőgazdaság, a környezetvédelem és az energia kérdésében*



*Orbán Viktor miniszterelnök és Romano Prodi,
az Európai Bizottság elnöke 1999. október 19-én Brüsszelben találkozott*



*Romano Prodi, az Európai Bizottság elnöke hivatalában fogadja Medgyessy Péter
miniszterelnököt*



*Csikósok
a szavazókörben*



*Sárréti juhász
szavaz*



*Vizi E. Szilveszter
akadémikus, az MTA
elnöke a népszavazáson*



Göncz Árpád, volt köztársasági elnök és felesége leadják szavazatukat

voltak nagyon kemények. A tárgyalások alapján az EU folyamatosan tett közzé országjelentéseket, melyekben minősítette a felkészülés állapotát. Magyarország esetében a 2001-ben készült országjelentés például többek között kifogásolta a médiakuratóriumok megoldatlanságát, a romák helyzetét és a SAPARD-program fogadásához szükséges intézmények hiányát, de a hiányosságok ellenére az országot alkalmasnak tartották – kilenc más országgal együtt – a csatlakozásra. A 2002. év végén sorra kerülő koppenhágai csúcstalálkozón véglegesen rögzítették a csatlakozás menetrendjét.



Mádl Ferenc köztársasági elnök és felesége a szavazókörben

2003. április 12-én került sor Magyarországon *ügydöntő országos népszavazásra*, amelyben a lakosság véleményét formálhatta az EU-tagságról. A népszavazáson az állampolgárok 44 százaléka vett részt; a népszavazás érvényes volt, és a résztvevők döntő többsége *a csatlakozás mellett döntött*.



Az uniós tagsági szerződés aláírása Athénban, 2003. április 16.



Az európai konferencia résztvevői, Athén, 2003. április 17.

A döntés alapján 2003. április 16-án Medgyessy Péter miniszterelnök Athénban aláírta a csatlakozási okmányt, amelynek értelmében 2004. május elsejétől Magyarország, kilenc más tagjelölt országgal együtt (Ciprus, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Málta, Szlovákia, Szlovénia) az Európai Unió tagja lesz.

Az Európai Unió tagországai

A „TIZENÖTÖK”

Ausztria (1995)*

Államforma: köztársaság

Főváros: Bécs

Terület: 83 855 km²

Népesség: 8 millió fő

Hivatalos nyelv: német

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 27 900 \$

Belgium (alapító tag)

Államforma: alkotmányos monarchia

Főváros: Brüsszel

Terület: 30 158 km²

Népesség: 10 millió fő

Hivatalos nyelv: holland (flamand), francia (vallon), német

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 29 200 \$

Dánia (1973)

Államforma: alkotmányos monarchia

Főváros: Koppenhága

Terület: 43 094 km²

Népesség: 5,3 millió fő

Hivatalos nyelv: dán

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 28 900 \$

Finnország (1995)

Államforma: köztársaság

Főváros: Helsinki

Terület: 338 000 km²

Népesség: 5,2 millió fő

Hivatalos nyelv: finn, svéd

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 25 800 \$

*az évszám az Európai Unióba lépés időpontját jelenti



Franciaország (alapító tag)

Államforma: köztársaság

Főváros: Párizs

Terület: 550 000 km²

Népesség: 60 millió fő

Hivatalos nyelv: francia

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 26 000 \$

Görögország (1981)

Államforma: köztársaság

Főváros: Athén

Terület: 131 957 km²

Népesség: 10,6 millió fő

Hivatalos nyelv: görög

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 19 100 \$

Hollandia (alapító tag)

Államforma: alkotmányos monarchia

Főváros: Hága

Terület: 41 864 km²

Népesség: 16,1 millió fő

Hivatalos nyelv: holland

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 27 200 \$

Írország (1973)

Államforma: köztársaság

Főváros: Dublin

Terület: 70 000 km²

Népesség: 4 millió fő

Hivatalos nyelv: ír, angol

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 29 300 \$

Luxemburg (alapító tag)

Államforma: nagyhercegség

Főváros: Luxembourg

Terület: 2586 km²

Népesség: 429 200 fő

Hivatalos nyelv: luxemburgi, francia, német

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 48 900 \$



Európai jelkép az esernyőn

Nagy-Britannia (1973)

Államforma: alkotmányos monarchia

Főváros: London

Terület: 242 500 km²

Népesség: 60 millió fő

Hivatalos nyelv: angol

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 25 500 \$

Németország (alapító tag)

Államforma: szövetségi köztársaság

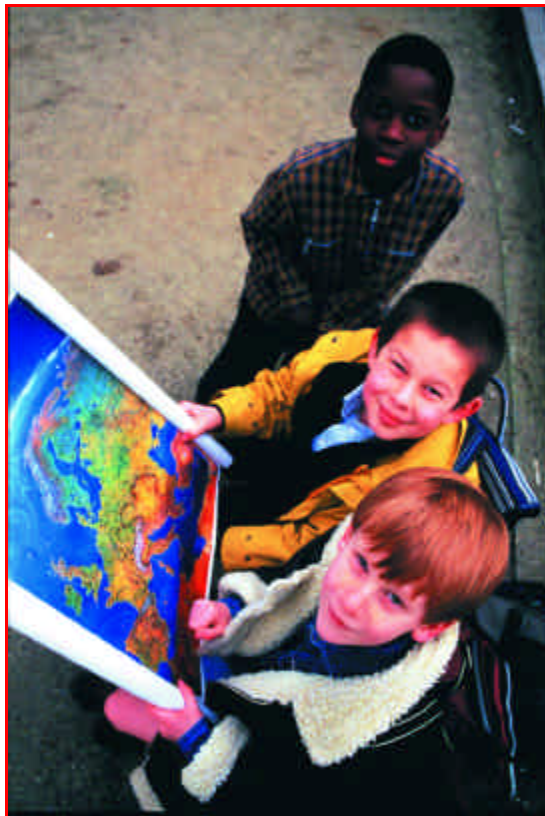
Főváros: Berlin

Terület: 357 022 km²

Népesség: 82,3 millió fő

Hivatalos nyelv: német

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 26 600 \$



Gyerekek Európa térképével

Olaszország (alapító tag)

Államforma: köztársaság

Főváros: Róma

Terület: 301 263 km²

Népesség: 58 millió fő

Hivatalos nyelv: olasz

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 25 100 \$

Portugália (1986)

Államforma: köztársaság

Főváros: Lisszabon

Terület: 92 072 km²

Népesség: 10,1 millió fő

Hivatalos nyelv: portugál

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 19 400 \$

Spanyolország (1986)

Államforma: alkotmányos monarchia

Főváros: Madrid

Terület: 504 782 km²

Népesség: 40,2 millió fő

Hivatalos nyelv: spanyol

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 21 200 \$

Svédország (1995)

Államforma: alkotmányos monarchia

Főváros: Stockholm

Terület: 450 000 km²

Népesség: 8,9 millió fő

Hivatalos nyelv: svéd

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 26 000 \$

A 2004. MÁJUS 1-JÉN CSATLAKOZÓ ORSZÁGOK**Ciprusi Köztársaság**

Államforma: köztársaság

Főváros: Nicosia

Terület: 9 251 km²

Népesség: 771 000 fő

Hivatalos nyelv: görög és török

1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 15 000 \$

Csehország

Államforma: köztársaság
Főváros: Prága
Terület: 78 700 km²
Népesség: 10,3 millió fő
Hivatalos nyelv: cseh
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 15 300 \$

Észtország

Államforma: köztársaság
Főváros: Tallinn
Terület: 45 230 km²
Népesség: 1 408 000 fő
Hivatalos nyelv: észt
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 11 000 \$

Lengyelország

Államforma: köztársaság
Főváros: Varsó
Terület: 312 685 km²
Népesség: 38,6 millió fő
Hivatalos nyelv: lengyel
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 9 700 \$

Lettország

Államforma: köztársaság
Főváros: Riga
Terület: 64 590 km²
Népesség: 2,4 millió fő
Hivatalos nyelv: lett
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 8 900 \$

Litvánia

Államforma: köztársaság
Főváros: Vilnius
Terület: 65 200 km²
Népesség: 3,6 millió fő
Hivatalos nyelv: litván
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 8 400 \$

Magyarország

Államforma: köztársaság
Főváros: Budapest
Terület: 93 030 km²

Népesség: 10,2 millió fő
Hivatalos nyelv: magyar
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 13 300 \$

Málta

Államforma: köztársaság
Főváros: Valletta
Terület: 316 km²
Népesség: 400 000 fő
Hivatalos nyelv: máltai és angol
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 17 200 \$

Szlovákia

Államforma: köztársaság
Főváros: Bratislava
Terület: 49 035 km²
Népesség: 5,4 millió fő
Hivatalos nyelv: szlovák
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 12 400 \$

Szlovénia

Államforma: köztársaság
Főváros: Ljubljana
Terület: 20 273 km²
Népesség: 1 980 000 fő
Hivatalos nyelv: szlovén
1 főre jutó bruttó nemzeti termék: 19 200 \$



*Az Európai Unió
állampolgárai:
2004. április 30-ig
379 millió 129 ezer 200 fő,
2004. május 1-jétől
454 millió 116 ezer 200 fő*

Az Európai Parlament

AZ EURÓPAI PARLAMENTET ALKOTÓ NEMZETEK

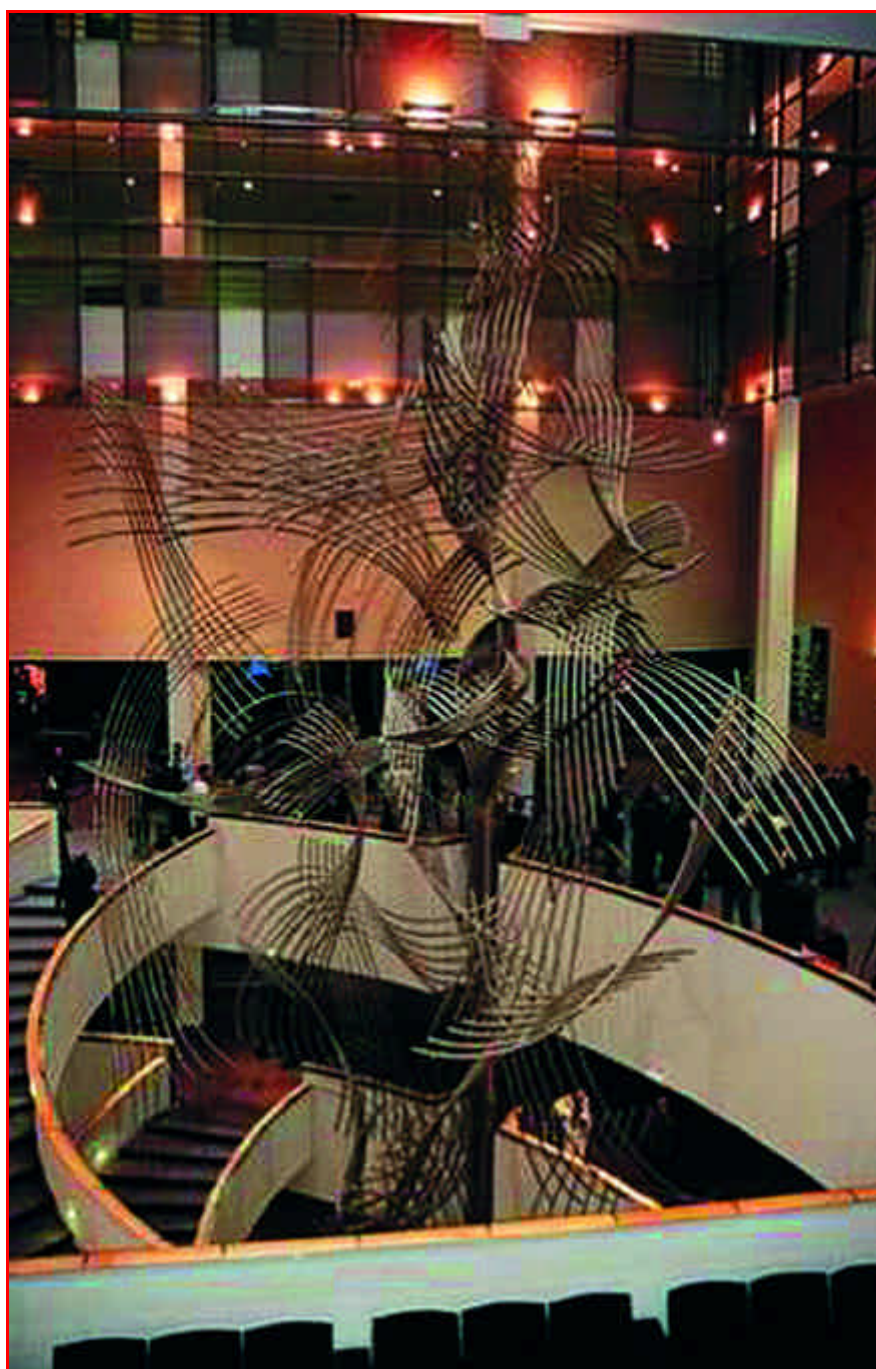
Az Európai Parlament a világon az egyetlen olyan nemzetközi politikai testület, amelyet általános választójog alapján közvetlenül választanak meg a polgárok. Egy képviselő átlagosan 600 ezer választót képvisel, ez a szám azonban a kis országok esetében kevesebb, így ők felülreprezentáltak az Európai Parlamentben. Hazánkhoz hasonlóan a tízmilliós lélekszámú Belgiumnak, Görögországnak, Csehországnak és Portugáliának egyaránt 24–24, míg a nyolcvanhárommilliós Németországnak csak 99 képviselője lesz a 2004–2009 között működő Európai Parlamentben. Mi, közepes nagyságú nemzetek „jól járunk” az unió parlamentjében – mondhatnánk –, de ne feledjük el azt sem, hogy az Európai Unió, a születő új nagyhatalom jövőjét a közel negyvenmilliós vagy annál nagyobb népességű országok határozzák meg, ugyanis Németország, Nagy-Britannia, Franciaország, Olaszország, Spanyolország és Lengyelország együttesen a mandátumok több mint felével rendelkeznek majd.

A 2004-ben választandó Európai Parlament összetétele a tagállamok mandátumainak megoszlása szerint (összes képviselő: 732)

Németország	99	Görögország	24	Litvánia	13
Nagy-Britannia	78	Portugália	24	Írország	13
Franciaország	78	Magyarország	24	Lettország	9
Olaszország	78	Csehország	24	Szlovénia	7
Spanyolország	54	Svédország	19	Észtország	6
Lengyelország	54	Ausztria	18	Luxemburg	6
Hollandia	27	Finnország	14	Ciprus	6
Belgium	24	Dánia	14	Málta	5
		Szlovákia	14		

AZ EURÓPAI PARLAMENT KIALAKULÁSA

Az EP elődje az 1952-ben létrejött *Európai Szén- és Acélközösség* szerződése által létrehozott *Montánunió* közgyűlése volt, amelynek tagjait a nemzeti parlamentek *delegálták*. A közgyűlés az Európai Parlament nevet 1962-ben vette fel, de akkor még csak vitafórumként működött. Az EP szerepe, jelentősége megnőtt, miután egy 1970-es döntés értelmében a közösségi költségvetést már nemcsak megvitatták a képviselők, hanem azt a parlamentnek jóvá is



Az Európai Parlament brüsszeli épülete belülről



A szerződések szimbolikus sora...

kellett hagynia. De az Európai Parlament még ekkor sem hozhatott törvényeket, és nem gyakorolt olyan jellegű hatalmat, mint más nemzeti parlamentek. Mégis azáltal, hogy az európai közösség pénzügyeibe beleszólást nyert, már tényleges döntési helyzetbe jutott.

1979-től az EP tagjait már nem a nemzeti parlamentek delegálták, vagyis küldték, hanem a tagállamok polgárai közvetlenül választhatták meg. A parlament egyre jelentősebb befolyását az unió politikai rendszerében tovább erősítették azok a szerződések, amelyek alapján már társ-jogalkotói szerepet is betölthet (1986-os Egységes Európai Okmány, 1992-es Maastrichti Szerződés, 1997-es Amszterdami Szerződés, 2001-es Nizzai Szerző-



Az Európai Számvevőszék Luxemburgban

dés). Az Európai Parlament fejlődési üteme lassú, de egyértelmű irányba mutat; az Európai Unió politikáját egyre jobban meghatározó intézménnyé lesz az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság mellett.

Az Európai Parlament az Amszterdami Szerződéssel ellenőrzési jogot vívott ki magának az Európai Bizottság munkája felett (amely az unió legfontosabb döntés-előkészítő fóruma), s ugyanakkor a bizottság elnökének és tagjainak kinevezése sem történhet meg a parlament jóváhagyása nélkül. Az EP szerepkörének kialakulása hosszú évekig tartott, míg végül a bizottság előkészítő munkája feletti ellenőrzést is gyakorolhatja. Az EP ennek ellenére még ma sem tekinthető a nemzeti parlamentek erejével rendelkező testületnek vagy a Tanáccsal egyenrangú döntéshozó szervnek, bár 1987-től lépésről lépésre bővül hatásköre. Azonban az Európai Parlamentnek máig sem alakult ki – a tagállami törvényhozó testületekhez hasonló – önálló jogalkotási hatásköre, mivel csak az Európai Tanáccsal közösen alkothat törvényeket. Mindenesetre az EP hatalmának növekedését mutatja, hogy egyre inkább kikerülhetetlen tényezővé válik az Európai Unió Tanácsa mellett.

AZ EURÓPAI PARLAMENT TAGJAINAK VÁLASZTÁSA ÉS POLITIKAI ÖSSZETÉTELE

1979-től az Európai Parlament mandátumaiért, az európai államok nemzetállami parlamentjének választásához hasonlóan, pártok versengenek. A nemzeti pártok képviselői nem nemzeti hovatartozásuk alapján, hanem a hasonló értékeket valló pártokkal együtt alkotnak parlamenti frakciót. Az Európai Parlamentben az egyes képviselők a felmerülő kérdésekben ennek megfelelően elvben nem is nemzeti, hanem a politikai, vagyis párthova-



*A Miniszterek Tanácsa
brüsszeli épülete*



*Az Európai Parlament ülésterme
Strasbourgban*



Az Országgyűlés EU Nagybizottságának zárt ülése

tartozás alapján határozzák meg álláspontjukat, vagyis a nemzetközi pártfrakciókban kialakított közös vélemény alapján voksolnak. Ettől függetlenül gyakran találkozunk azzal, hogy a nemzeti érdeket érintő kényes kérdésekben a nemzeti képviselők frakciótól függetlenül együtt szavaznak. A képví-

selők mindegyike beszéli a nagyobb európai nyelveket, de minden képviselőnek jogában áll a vitákban saját anyanyelvén is hozzászólni vagy beszédet tartani. A nyelvi zavarok elhárítása érdekében tolmácsok ezrei segítik a parlament munkáját.

Az EP képviselőit minden országban külön-külön szabályok szerint választják meg, azonban az EU minden tagállamában érvényesül az a közösségi alapelv, hogy az európai parlamenti képviselő választásokon minden választásra jogosult EU-állampolgár választó és választható is abban az országban, amelynek állampolgára, illetve az Európai Unió más tagállamában is, ahol letelepedett és nyilatkozik arról, hogy abban a tagállamban kíván szavazni.

Az Európai Parlamentben a képviselők nem nemzeti hovatartozás, hanem inkább párthovatartozás alapján, vagyis nemzetközi politikai csoportokban különülnek el. Ez megegyezik a nemzeti parlamentek működési rendjével is, hiszen a Magyar Köztársaság Országgyűlésében sem megyéenként ülnek a képviselők, hanem pártfrakciókban tevékenykednek. Az Európai Parlamentben a politikai csoportok igen fontos szerepet töltenek be, döntenek a parlament legfontosabb tisztségviselőiről, például arról, hogy ki legyen a parlament elnöke. A politikai csoportok határozzák meg a napirendet, a témák felelőseit (rapporteur), a résztemák megoldására létrehozott bizottságok összetételét, vagyis a tényleges parlamenti munka minden részletét.

A nagyobb pártcsoportok már évtizedek óta működnek, jelenleg a legnagyobb az Európai Néppárt, amely most a mandátumok több mint harmadával, míg az Európai Szocialista Párt közel harmadával rendelkezik. Az előbbi a kereszténydemokrata, konzervatív pártokat, az utóbbi a szocialista, szociáldemokrata pártokat fogja össze. A 2004 őszéig működő EP-ben további hat politikai pártcsoport szerveződött, külön frakciót hoztak létre a liberálisok, a zöldek, a kommunista és radikális nemzeti pártok, és létezik a függetlenek frakciója is – ezt azok hozták létre, akik egyik pártcsoporthoz sem kívántak csatlakozni.



*A zászló
az unió egyik jelképe*



Brüsszel, tanácskozik az Európai Parlament



*Az Európai Parlament elnöke,
Pat Cox ünnepélyesen megnyitja
az Európai Parlament budapesti
Tájékoztató Irodáját,
2003. január 30.*

AZ EURÓPAI PARLAMENT MŰKÖDÉSE

Az Európai Parlamentben is szakbizottságokban folyik a munka. A legutóbbi ciklusban tizenhét szakbizottság működött; így például külön külügyi, mezőgazdasági és vidékfejlesztési, költségvetési, gazdasági és pénzügyi, szociális és foglalkoztatási, környezetvédelmi, kulturális, ifjúsági bizottságok készítik elő a vitákat és előterjesztéseket. A parlament létrehozhat vizsgálóbizottságokat és időszaki bizottságokat, amelyek egy-egy különleges témával foglalkozhatnak. A napirendet, vagyis azt, hogy mit és mikor tárgyal a parlament egésze, az Elnökök Konferenciája határozza meg, amelyet a parlament elnöke, a tizennégy alelnök és a politikai csoportok vezetői alkotnak.

Az EP nem áll a nemzeti parlamenti felett, de az Európai Unió Tanácsával együtt meghozott döntések komoly hatással vannak a tagállamokra, miután a legjelentősebb pénzügyi alapok (Európai Regionális Fejlesztési Alap, Európai Szociális Alap) elosztása érinti az egyes államok fejlődését, gazdasági és társadalmi életét.

A parlament székhelye Strasbourg, ahol évente tizenkét ülészakot tartanak. A kiegészítő ülésekre Brüsszelben kerül sor, a főtitkárság pedig Luxemburgban rendezkedett be. Mindezekon túl a parlament minden tagországban irodákat tart fenn, amelyeknek a szavazókkal való kapcsolattartás mellett a legszélesebb körű tájékoztatás is feladatuk.

Magyarországon az Európai Parlament Tájékoztató Irodájának címe és elérhetőségei:

1357 Budapest, Kossuth Lajos tér 1–3.
Tel.: (06)-(1)-441-6602, Fax: (06)-(1)-441-6603
E-mail: epbudapest@europarl.eu.int

Az Európai Parlament tagjainak választása

Az Európai Parlament tagjainak választását a 2003. évi CXIII. törvény szabályozza, s ez összhangban áll az Európai Unió jogszabályaival.

A választás arányos választási rendszerben, listás szavazással történik. A szavazólapon a választó a jelölőszervezetek nevét, emblémáját és a listákon szereplő első 24 jelölt nevét látja. Amikor egy párt listájára szavaz, akkor azt segíti elő, hogy a jelölő szervezet listáján szereplő politikusok közül minél több képviselőjelölt kerüljön be az Európai Parlamentbe.

Az ajánlás: A pártok csak akkor kerülhetnek fel a szavazólapra, ha az egész országban legalább 20 000 választópolgár aláírásával hitelesített ajánlást gyűjtöttek össze.

Érvényesen csak egyszer adhat valaki ajánlást. Ezt csak hivatalos ajánlószervényen teheti, amelyet adataival kitöltött. *Az ajánlott szervezet (párt) nevét pontosan ki kell írni, és a végén sajátkezű aláírással hitelesíteni.* Ajánlást senki sem köteles adni, de az ajánló ezzel elősegítheti a számára szimpatikus párt versenybe kerülését. Az ajánlás azonban nem kötelez! Ha a szavazás napján más pártra akarja adni a voksát, ez jogában áll.

Ne feledje: A szavazás titkos, azaz, senki sem tudja, tudhatja, hogy Ön kire szavazott. Ez magánügy. (Meggérdezni sem illik, hogy ismerősünk kire szavazott.)

Jó tudni: Ajánlást tilos gyűjteni a munkahelyeken, így az iskolákban is, a katonaságnál, a rendőrségen, a tömegközlekedési eszközökön, az állami és önkormányzati hivatalokban.

A Magyarország számára fenntartott 24 európai parlamenti mandátum kiosztásában azon pártok vehetnek részt, amelyek listája elérte az összes listára leadott érvényes szavazatok több mint 5%-át.

Újdonságot jelent, hogy az Európai parlamenti képviselő választásnál a Magyar Köztársaság nagykövetségein is lehet szavazni, ha a szavazás napján valaki nem tartózkodik hazánk határain belül.

Szavazóköri előkészületek



A választók névjegyzékét a szavazás előtt 60 nappal nyolc napon át közszemlére teszik a polgármesteri hivatalokban, s ekkor mindenki meggyőződhet arról, hogy felkérült-e a választójoggal rendelkezők névjegyzékébe.

Ha lakcímet változtat a névjegyzék elkészítése után, az új lakcím szerinti választási iroda vezetője a bejelentkezéssel egyidőben a választót felveszi a névjegyzékbe. Mindig azon a településen szavazhat, ahová hivatalosan bejelentkezett, ahová lakcímkártyája szól.



Román választási megfigyelők Algyőn

Alapvető feltétel, hogy a *választópolgárok* az Európai Uniónak csak egy tagországában gyakorolhatják a választójogukat, vagyis *ugyanazon választás alkalmával csak egy helyen szavazhatnak*. Ha az uniós tagállamoknak Magyarországon lakóhellyel rendelkező polgárai nálunk akarnak szavazni, akkor *fel kell iratkozniuk a választói névjegyzékre*, ebben az esetben hazájuk választói névjegyzékéből az Országos Választási Iroda értesítése alapján törlik a nevüket. Az Európai Unió tagállamának Magyarországon lakóhellyel rendelkező állampolgárai 2004. április 30-áig kérhetik a választói névjegyzékbe vételiüket a lakóhely szerinti illetékes helyi választási iroda vezetőjétől (települési jegyző).



Szavazókörök egy iskolában

A kérelemnek tartalmaznia kell:

*a kérelmező nevét,
nemét,
állampolgárságát,
személyi azonosítóját vagy tartózkodási jogosultságot igazoló okmány számát
és érvényességi idejét,
születési helyét és idejét,
bejelentett magyarországi lakhelyét, illetve
azon település, szavazókör, választókerület megnevezését, amelyben legutoljára
szerepelt.*

Abban az esetben, ha Ön nem tartózkodik Magyarországon a szavazás napján, a lakóhelye szerinti helyi választási iroda vezetőjétől kérheti a szavazás napját megelőző 30. napig az úgynevezett külképviselési névjegyzékbe való felvételét (levélben vagy meghatalmazott útján). Ekkor a névjegyzékből törlik az Ön nevét és felveszik a külképviselési névjegyzékre.

A kérelemnek a következő adatokat kell tartalmaznia:

*család- és utónév,
személyi azonosító,
születési hely és idő,*

*anyja neve,
magyarországi lakhelye,
személyigazolvány, útlevél és lakcímkártya száma,
az ország és város megjelölése, ahol szavazni kíván,
a kérelmező külföldi levelezési címe.*

Fontos: ha levélben kéri a külképviseleti névjegyzékbe való felvételét, akkor azt ajánlott levélben kell feladni, és annak a szavazás előtti 30. napig meg kell érkeznie a lakóhely szerinti választási irodába!

Külföldön szavazni kizárólag a magyar nagykövetségen lehet, amely az adott ország fővárosában található.

A nagykövetségeken a szavazás időpontját a törvény úgy szabályozza, hogy a világban mindenhol fejeződjön be a szavazás arra az időpontra, mikor a magyarországi szavazóköri bezárnak (magyar idő szerint 19 óra).

Ez azt jelenti, hogy a Magyarországtól nyugatra lévő greenwichi időzónában (pl. Nagy-Britannia, Portugália) reggel 6 és délután 5 óra között lehet szavazni, mert júniusban az időeltolódás a közép-európai időhöz képest -2 óra.

Az amerikai kontinensen a magyarországi szavazás napját megelőző napon lehet szavazni helyi idő szerint reggel 6 óra és este 7 óra között.



A személyazonosság igazolása



Válogatás a Magyar Posta Rt. hazánk uniós csatlakozására megjelent és megjelenő bélyegeiből (montázs: Nagy Péter)

A Magyar Köztársaságtól keletre fekvő országokban működő diplomáciai képviseleteken a magyarországi szavazás napján helyi idő szerint reggel 6 óra és este 7 óra között lehet szavazni. Mivel itt az időeltolódás pozitív irányú, a szavazás mindenhol előbb fejeződik be, mint Magyarországon.

Bárhol is van a világban, a külképviseleteken a magyarországi szavazással megegyező módon, titkosan adhatja le szavazatát, hiszen minden nagykövetségen a magyar törvények a mérvadók, mivel a külképviseletek Magyarország felségterületének számítanak.

Hogyan szavazzunk?

Akik most mennek először szavazni, azoknak minden bizonnyal nem csekély izgalmat hoz ez a nap. Ne feledjük, minden parlamenti demokráciában a legfontosabb esemény a választás, különösen így van ez egy olyan intézmény esetében, mint az Európai Parlament, amelynek létrejöttében és hatalmának megerősítésében mi is részt vehetünk a saját voksunkkal.

A szavazás reggel hat órakor kezdődik, és este hét óráig tart. Mielőtt felkeresné a szavazóhelyiséget, ellenőrizze az értesítőlapon, hogy hol adhatja le a szavazatát, vagyis hol található a szavazóköre. Ez többnyire a lakóhelyéhez legközelebbi iskola, óvoda, vagy valamilyen közintézmény lesz.



A szavazófülkék előkészítése

A következőkre kell ügyelnie, amikor szavazni indul:

- semmilyen pártjelvényt ne viseljen a ruházatán, mert ez kampánycsend-sértés,
- ha többen vannak a szavazóhelyiségben, akkor az előtérben várakozzon,
- a szavazóhelyiségben a bizottsági tagokon kívül csak a választópolgárok tartózkodhatnak, akiknek a voksolás után azonnal el kell hagyniuk a helyiséget,
- a szavazóköreiben törvény tiltja az agitálást.

Amikor belép, *készítse elő a személyazonosító igazolványát, a lakcímkártyáját.* Az előbbi helyettesítheti útlevelemmel vagy a kártya formátumú jogosítvánnyal is, de a lakcímkártyát minden esetben be kell mutatni. (A régi személyi igazolványok egyszerre tartalmazzák a személyazonosság és a lakcím igazolását.)



Első választó és családja az EU népszavazáson

A bizottság egyik tagja ellenőrzi a személyazonosságot; ez nem fontoskodás (még akkor sem, ha éppen jó ismerős teszi is ezt), mert a választási bizottság tagjának ez a kötelessége.

Ezután alá kell írni a választási névjegyzéket, majd átvenni a szavazólapot, amely csak akkor érvényes, ha rajta van a szavazatszámlláló bizottság hivatalos pecsétje!

Ha valamit nem ért, kérjen segítséget a bizottság tagjaitól, akiknek kötelességük segíteni, de *nem mondhatják meg, és nem is sugallhatják, hogy kire szavazzon!*

A szavazólapon látni fogja a pártok nevét, emblémáját és az egyes pártok listáján szereplő jelöltek nevét. A pártok neve felett egy kört helyeztek el.

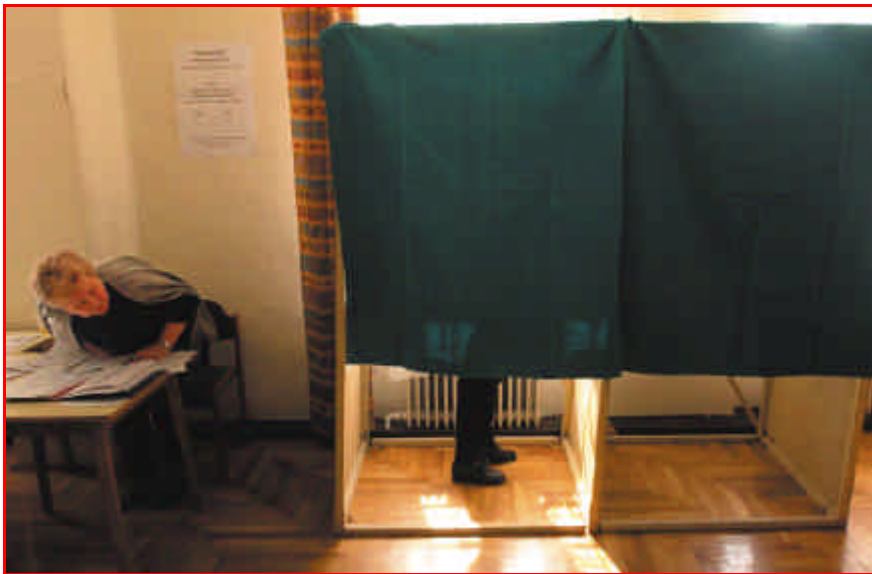
Kampánycsend: A választás napját megelőző nap nulladik órájától tilos bármilyen kampányt folytatni (röpcédulákat szórni, plakátot ragasztani, pártjelvényeket, zászlókat osztogatni). A választás napján a pártoknak, vagy azok fizetett aktivistáinak tilos szervezeten a szavazókat a szavazóhelyiségekbe szállítani, vagy ételt, italt osztogatni, a szavazásra buzdítani.



A szavazatszámoló bizottság az elsőként szavazó polgárral ellenőrizteti a szavazó urnát. Ezt követően az urnát lepecsételik



Még várnia kell..., a választói névjegyzék aláírása



A szavazás titkos



Egy szavazókörben

*A kiválasztott párt feletti körbe tegyen egy X-jelet (ne mellé, fölé vagy alá, hanem a körbe!), de semmi mást. Ha összefirkálja, ha a jelölés nem egyértelmű vagy több pártot is bejelöl, akkor a szavazata érvénytelennek számít. A szavazólapot *tollal kell kitölteni*, még véletlenül sem ceruzával! (Általában van toll a szavazófülkében is azok számára, akik nem vittek magukkal.)*

Ha a szavazólapot véletlenül elrontja (rossz helyre tette az X-jelet), akkor adja vissza a bizottságnak – semmi esetre se dobja az urnába –, és kérjen egy új szavazólapot. A bizottság jegyzőkönyvet vesz fel a hibás szavazólapról, de csak egyszer kaphat újat, ezért legyen figyelmes!

A szavazólapot a szavazófülkében töltsse ki! Nem köteles a fülkébe bemenni, de csak ott van alkalom arra, hogy mások tudta nélkül, titkosan fejezze ki választói akaratát; éljen ezzel a lehetőséggel, mert ez a döntés csak Önre tartozik.

A kitöltött szavazólapot bele kell tenni a borítékba (nem kell leragasztani, ezzel megkönnyítjük a szavazatszámológok munkáját) és az urnába kell dobni, amelynek jól szemmel látható helyen kell lennie, a szavazóhelyiség közepén.

Ha leadta a voksát, hagyja el a helyiséget.

Szavazni este hét óráig lehet, de ne hagyja az utolsó percekre, mert pontosan 19 órakor be kell zárni minden szavazóhelyiséget. Akik a zárás percében

Mozgó szavazó urnát biztosítanak annak, aki ágyhoz kötött beteg, mozgássérült és nem tudja megközelíteni a szavazóhelyiséget. Mozgó urnát a szavazás napján telefonon is kérhet, vagy megkérheti szomszédját, rokonát, értesítse e szándékáról a szavazatszámológ bizottságot. Ebben az esetben a bizottság két tagja felkeresi a mozgásában gátolt választópolgárt egy kisméretű urnával, és érvényesített (lepecsételt) szavazólappal. Az így leadott voks is titkos marad, mert a nagy urnában összegyűlt szavazólapokkal össze kell keverni a mozgó urna tartalmát, s csak utána szabad a számlálást megkezdeni.



Urnbontás, szavazatszámolás

a szavazóhelyiségben, illetve annak előterében vannak, azoknak még jogukban áll szavazatukat leadni.

Egy jó tanács: ha korán megy, nincsenek sokan; késő délelőtt megint nincsenek sokan, késő délután is viszonylag kevesen vannak, de ha véletlenül kisebb sor áll a szavazóhelyiség előtt, ne riadjon vissza, a szavazás nem tart tovább személyenként egy-két percnél.



Érkeznek az első eredmények az Országos Választási Központba

Az Európai Parlament képviselőinek választása 2004. június 10–13. között lesz az unió tagországaiban.

Az Európai Parlament Tájékoztatási Irodája (Budapest) támogatásával a választás magyar nyelvű logóit mutatjuk be.



**európai
választások
június 10–13.**



szavazzunk

A képek és illusztrációk forrása

Országos Választási Iroda fotóarchívuma
Európai Parlament Tájékoztatási Irodája, Budapest
Európai Parlament honlapja, Brüsszel
Európai Bizottság honlapja, Brüsszel
Európai Unió online
Dél-Alföldi Regionális Civil Portál honlapja
Keresztesi Zoltán, térkép

A Magyar Posta Rt. montázon látható bélyegei és bélyegtervei

Az Európai Unió csatlakozási szerződés aláírása blokk. T.: Baticz Barnabás
Úton az Európai Unióba, forgalmi bélyegek I–II. T.: Molnár Gyula
Úton az Európai Unióba, forgalmi bélyeg III–IV. (vázlatok).

T.: Molnár Gyula

Európai parlamenti képviselő választás alkalmi bélyeg (vázlat).

T.: Andor András

A bélyegek a Pénzjegynyomdában és az Állami Nyomdában készülnek
További információ: philately@posta.hu

Tartalomjegyzék

Az Európa-eszme / 3

Az Európai Unió rövid története / 7

Magyarország útja az Európai Unióba / 17

Az Európai Unió tagországai / 27

Az Európai Parlament / 34

Az Európai Parlament tagjainak választása / 41

Hogyan szavazzunk? / 46